

Forebyggelsesstrategi – fælles sigtelinjer for forebyggelse af eksklusion og udsathed blandt børn og unge i Københavns Kommune

Indhold

Fokusområde: Inklusion	3
Vi har inklusion som fælles vision.....	4
Vi styrker den inkluderende indsats.....	4
Vi inddrager forældre som aktører i inklusionsarbejdet.....	5
Fokusområde: Tidlig Indsats	6
Vi arbejder systematisk for tidligt at identificere børn og unge i vanskeligheder.....	6
Vi tilrettelægger indsatsen så tæt på barnet eller den unge som muligt.....	6
Vi samarbejder på tværs af faggrupper om at løse børn og unges vanskeligheder.....	7
Fokusområde: Faglige forventninger	8
Vi vil sætte høje mål og have forventninger til alle børn og unge.....	8
Vi vil sikre at børn og unge med bekymrende fravær fastholdes i almenkolen.....	8
Vi vil have flere børn og unge tilknyttet almenområdet institutioner og skoler.....	8
Forandringsteori	10
Handlingsoversigt over fokusområder og aktiviteter.....	11
Mål og indikatorer.....	14

Forebyggelsesstrategi – fælles sigtelinjer for forebyggelse af eksklusion og udsathed blandt børn og unge i Københavns Kommune

Med denne forebyggelsesstrategi, ønsker vi at stille skarpt på hvordan vi giver alle børn og unge i Københavns Kommune de bedste forudsætninger for at udnytte deres potentiale.

Missionen er at forebygge, at børnene kommer i vanskeligheder, der bliver så omfattende, at det påvirker deres fremtid i en negativ retning og de ikke har de samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Vi skal derfor arbejde for, at færre børn og unge med særlige behov, på grund af enten social udsathed eller handicap, udskilles til specielle tilbud og/eller får behov for en indgribende social foranstaltning.

Alle der arbejder med børn og unge i Københavns Kommune, skal have de samme sigtelinjer for, hvordan vi vil arbejde sammen om at sikre den rette indsats for barnet og familien og dermed forebygge eksklusion og udsathed. Forebyggelsesstrategien opsætter perspektiverne for et styrket samarbejde på tværs af faggrupper, så indsatsen omkring barnet og familien kan blive endnu bedre.

Visioner for forebyggelse

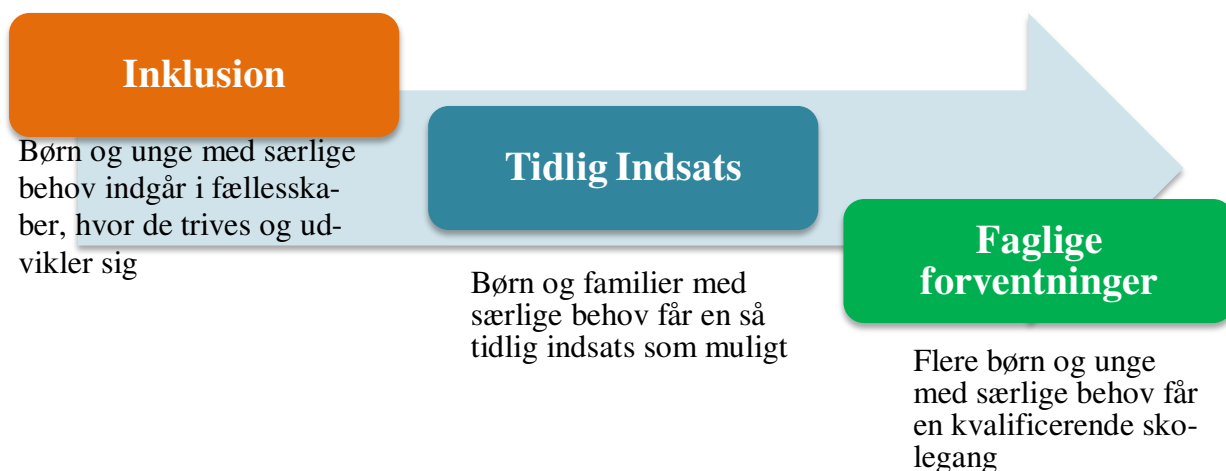
Det at arbejde forebyggende, kan defineres som en styrkelse af følgende visioner hos alle fagfolk:

... at have forventninger til *alle* børn

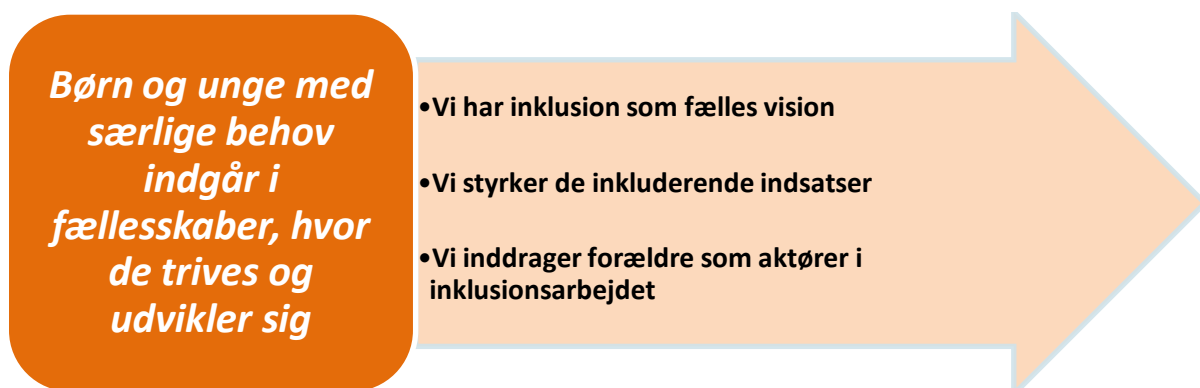
... at inkludere *alle* børn i de fællesskaber de indgår i

... at handle tidligt og konsekvent hvis børn viser tegn på faldende trivsel

Forebyggelsesstrategien er bygget op om følgende tre centrale fokusområder, som vi arbejder med på tværs af Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, og som vi tror på kan hjælpe flere børn med at få de bedste trivsels- og udviklingsmuligheder.

Fokusområde: Inklusion

Alle københavnske børn skal have lige muligheder for trivsel og læring. Forskning og vores egne erfaringer viser, at det sker bedst ved, at børn og unge, uanset hvilke vanskeligheder de er i og hvor forskellige de er, gennemgår læreprocesser sammen. Det er altså i mangfoldige fællesskaber, at børn og unge opnår de bedst mulige uddannelsesmæssige resultater såvel som social og samfundsmæssig inklusion.

Derfor er inklusion også den overordnede målsætning i et forebyggelsesperspektiv, da alle børn og unge, hvis de profiterer af det, skal have mulighed for at trives og udvikle sig i mangfoldige fællesskaber så tæt på almenområdet så muligt. Nogle børn og unge har dog så svære handicap og vanskeligheder, at de har brug for et særligt tilbud, der ikke kan varetages indenfor almenområdet.

Københavns Kommune ønsker en øget inklusion af børn og unge med særlige behov indenfor eller i tæt tilknytning til de almene tilbud fordi:

- børn og unge, som udgangspunkt, udvikler sig bedst lærings- og undervisningsmæssigt i socialt mangfoldige fællesskaber
- børn og unge med særlige behov, der er tilknyttet et specialtilbud, har en øget risiko for gradvist at blive marginaliseret fra det almene fællesskab

Når barnet er inkluderet, i et fællesskab betyder det:

- at barnet oplever sig som en værdifuld og aktiv deltager i et fællesskab
- at barnet har gode og gensidige relationer til både voksne og børn
- at de voksne har høje forventninger til alle børn og unge

Når de voksne rundt om barnet har fokus på, at alle børn skal opleve sig inkluderede, er de med til at forebygge udsathed og sikre en tidlig indsats. I den inkluderende og helhedsorienterede indsats, skal børnenes forældre, familie og netværk altid indtænkes. Forældre, både til udsatte og ressourcestærke børn, er nemlig med til at sætte dagsordenen for kulturen i institutioner og på skoler, og dermed også vigtige aktører i arbejdet for inklusion.

Vi har inklusion som fælles vision

Inklusion er en overordnet politisk vision om at skabe et samfund, hvor alle borgere har lige muligheder for at deltage og lige adgang til samfundets ressourcer. I Københavns Kommune betyder inklusion, at alle børn og unge skal have et skole- og dagtilbud, hvor de trives og udvikler sig. For børn med særlige behov kan dette betyde inklusion i et specialtilbud, men for størstedelen af de københavnske børn er målet, at de skal have gode og relevante dag- og undervisningstilbud i almenområdet. Dette indebærer, at almenområdet skal kunne give børn og unge med særlige behov en særlig tilrettelagt pædagogisk og/eller undervisningsmæssige indsats, når der er behov for dette. Inklusion er således en fælles vision for alle institutioner, skoler mv., der arbejder med børn og unge i Københavns Kommune.

Der skal være helhed og sammenhæng i kommunens forskellige tilbud til børn og unge, og der skal arbejdes tæt sammen mellem både faggrupper og forvaltninger ved f.eks. overgange mellem tilbud og foranstaltninger, så afgørende viden om barnet ikke går tabt. Med inklusionsvisionen for øje, samarbejder vi derfor på tværs med forskellige inkluderende indsatser, for at sikre barnets tarv. Et arbejde der bl.a. blev søsat med Børne- og Ungdomsudvalgets Specialreform – Tidlig Indsats og Inklusionspakke i december 2011, og som for alvor har fået fælles fodfæste med vedtagelsen af Programmet for bedre samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen i marts 2012, hvor en række initiativer om implementering af bedre samarbejde understøtter en fælles inkluderende kultur.

Af fælles inkluderende initiativer er bl.a. fleksible tilbud for den gruppe af børn i målgruppen for dagbehandling, som kan profiterer at et særligt tilrettelagt tilbud indenfor almenområdet. Børnene har behov for en særlig støtte for fortsat at være inkluderet i almenskolen. Det handler bl.a. om de børn, der er i sociale vanskeligheder, som udfordrer deres faglige udvikling og sociale adfærd og kontakt i skolen. Tidligere har løsningen ofte været udskillelse til specialtilbud, som f.eks. dagbehandling, hvor barnet mister kontakten til de almene fællesskaber. For at sikre, at gruppen af børn og unge der både kan have forskellige diagnoser, forskellige kognitive niveauer og forskellige sociale vanskeligheder, får det tilbud, som passer bedst til deres behov, er der behov for alternativer til dagbehandling tættere på almenområdet. For at inkludere børn og unge, der er i vanskeligheder i skolen arbejder vi på at skabe en bredere tilbudsvifte, hvor specialundervisning og en social indsats kan kombineres på alternative måder, med det formål at kunne etablere mere individualiserede sociale og undervisningstilbud, som matcher det enkelte barns situation. Derfor etablerer vi fleksible tilbud, der i højere grad passer til barnets individuelle behov for trivsel og udvikling.

Vi styrker den inkluderende indsats

Det er vigtigt, at pædagoger, lærere, socialrådgivere mv., tilrettelægger indsatsen ud fra det enkelte barns behov. Derfor skal vi nuancere og udvide tilbudsviften, både i de almene tilbud. De fagprofessionelle skal tidligt opdage tegn på faldende trivsel og sårbarhed og støtte det enkelte barn i at kunne deltage og bidrage til fællesskabet, hvilket indebærer et fokus på det enkelte barn såvel som dynamikken i de grupper barnet indgår i. Det indebærer, at institutioner og skoler skal leve op til de forskellige behov det enkelte barn eller den unge har, bl.a. ved at skabe et struktureret og forudsigeligt læringsmiljø og understøtte en udvikling af fællesskaber. Derfor skal institutioner og skoler have adgang til råd, sparring og støtte fra ressourcepersoner med viden inden for special- og socialpædagogik.

Almenområdet klædes på til opgaven med forskellige redskaber og kompetenceudviklingstiltag med fokus på tidlig identificering og indsigt i børns forskellige vanskeligheder. I den forbindelse undersøges det, om de forskellige faggrupper i højere grad kan klædes på med de samme metodiske vidensgrundlag og værktøjer. På skolerne ansættes der inklusionspædagoger, og lærere og pædagoger uddannes i specialpædagogiske værktøjer. Igennem ressourcecentre på alment skolerne og kompetencecentre på specialtilbuddene styrkes fagpersoners mulighed for hurtig adgang til sparring og specialiseret viden.

Skoler og institutioner rustes på denne vis til at skabe både differentierede og fleksible tilbud, der åbner op for udvikling af forskellige børns forskellige potentialer. Med dette mål for øje, arbejdes der endvidere for, at flere midler for fremtiden lægges direkte ud til alment skolerne, så de fagpersoner, der er tættest på barnet, som kan løfte inklusionsopgaven.

Vi inddrager forældre som aktører i inklusionsarbejdet

Familie og forældre er med til at skabe det inkluderende miljø på skoler og institutioner, da forældrenes samspil med dagtilbud og skoler er afgørende for vellykket inklusion. Det er således ikke kun lærerne og det øvrige personale, der skaber inklusion, men også børn og unge samt forældre og familien.

Derfor sætter vi fokus på, hvordan forældre kan blive opmærksomme på deres betydning for fællesskabet i skolen med en mindskelse af eksklusionen til følge. Dette indebærer et øget fokus på bedre forældre-kommunikation og -involvering. Skole og dagtilbud skal understøtte, at forældrene inddrages i et aktivt samarbejde, hvor de delagtiggøres, tager medansvar og bidrager til en vellykket inklusion. Derfor skal bl.a. skolebestyrelserne være med til lokalt at udvikle principper for inklusion på deres skole, som ligger i tråd med skolens øvrige principper for en god skole.

Fokusområde: Tidlig Indsats

Børn og familier med særlige behov får en så tidlig indsats som muligt

- Vi arbejder systematisk for tidligt at identificere børn og unge i vanskeligheder
- Vi tilrettelægger indsatsen så tæt på barnet eller den unge som muligt
- Vi samarbejder på tværs af faggrupper om at løse børn og unges vanskeligheder

Københavns Kommune har de sidste år styrket den tidlige indsats på børneområdet. Forskning såvel som egen erfaring viser, at en tidlig identifikation af udsatte børn og unge og en tidlig helhedsorienteret indsats er afgørende for, at barnet eller den unge senere i livet udvikler sig positivt.

Vi arbejder systematisk for tidligt at identificere børn og unge i vanskeligheder

For at nå målet om en styrket tidlig indsats er der behov for, at de fagpersoner, der omgiver barnet til dagligt, ser og reagerer på faldende trivsel. Med en styrket tidlig indsats skal vi støtte barnet eller den unge i vanskeligheder, så snart vi er opmærksomme på vanskelighederne. Indsatsen bør være mindst muligt indgribende, men altid tage udgangspunkt i en konkret vurdering af barnets, den unges og familiens forhold. En tidlig indsats kan forhindre, at problemerne vokser sig så store, at de ikke kan afhjælpes i hjemmet eller det nære miljø. Forebyggelse, identifikation og tidlig indsats handler i første omgang om, at udsatte børn og unge får støtte, inden der bliver grundlag for brug af sociale foranstaltninger.

Pædagoger, lærere og andre fagpersoner skal understøttes i identifikation af og arbejdet med børn i faldende trivsel. Derfor arbejder vi på småbørnsområdet sammen om at udvikle og etablere rammerne for udbredelsen af et redskab til tidlig identifikation samt rutiner og redskaber til vidensoverdragelse i forbindelse med opstart i vuggestue og dagtilbud, samt overgang fra dagtilbud til skole og fritidsinstitution. På skoleområdet skal alle skoler arbejde systematisk med tidlig identifikation af børn i faldende trivsel og sikre, at der laves et socialt tjek på alle elever mindst en gang inden 5. klasse. I den forbindelse er der udarbejdet et redskab til en systematisk tværfaglig klassegennemgang.

Vi tilrettelægger indsatsen så tæt på barnet eller den unge som muligt

Vanskeligheder knytter sig sjældent til barnet eller den unge alene. Derfor er familien og netværket omkring barnet centrale i forhold til at finde gode og holdbare løsninger. Forskning viser, at et vigtigt element i tidlig indsats er at hjælpe og støtte forældre til at indtage en positiv forælderrolle. En styrket tidlig og helhedsorienteret indsats indebærer et tæt samarbejde mellem forældrene, de forskellige fagpersoner, der er omkring barnet til dagligt, samt specialiserede ressourcepersoner. Sammenhæng i indsatsen indebærer således også, at samarbejdet mellem fagpersoner fra forskellige faggrupper og forvaltninger styrkes.

For at sikre, at indsatsen sker tæt på barnet, den unge og familien, er det vigtigt, at der er etableret rutiner og samarbejdsstrukturer i almenområdet, der er baseret på inddragelse, inklusion og tværfaglighed. Derfor er der på alle skoler etableret ressourcecentre, hvor de ressourcepersoner, fra forskellige faggrupper og forvaltninger, der er tilknyttet skolen, i tværfagligt regi, koordinerer indsatsen for de elever der er bekymringer omkring. Herudover etableres der på alle skoler Aftaleforum, hvor indsatsen for elever med en samlet social- og undervisningsmæssige indsats koordineres. Også i Socialforvaltningen er der i forbindelse med sagsarbejdet på børneområdet fokus på systematisk inddragelse af barn, forældre og netværket omkring barnet. Alle initiativer der understøtter, at fagpersoner og forældre sammen er med til at sikre, at indsatsen sker så tæt på almenområdet som muligt.

Vi samarbejder på tværs af faggrupper om at løse børn og unges vanskeligheder

Et element er at blive opmærksom på børn og unge så tidligt som muligt, i forhold til de vanskeligheder de udviser. Et andet element er, at de fagpersoner, der er omkring barnet, handler på deres bekymring og igangsætter en helhedsorienteret indsats for at afhjælpe barnets vanskeligheder. Derfor er det nødvendigt, vedvarende at sigte mod at arbejde helhedsorienteret og opsøgende i forhold til at hjælpe børn og unge med særlige behov så tæt på almenområdet som muligt. En tidligere identifikation skal sikre, at der foretages en rettidig, koordineret og kvalificeret indsats i de sager, hvor et barn eller en ung har særlige behov, der kræver en særlig indsats.

Det tætte samarbejde på børne- og ungeområdet er de sidste år blevet styrket. Der er i Børne- og Ungdomsforvaltningen bl.a. ansat tværfaglige chefer, der har til opgave at koordinere og udvikle den tværfaglige støtte i området. Vi ønsker at fortsætte den gode udvikling med etablering af et systematisk samarbejde på tværs af faggrupper og forvaltninger. Derfor fortsætter vi med sammen at udvikle organiseringen af den tværfaglige støtte samt udvide ordningen med socialrådgivere i daginstitutioner og skolesocialrådgiverordningen såvel som samarbejdet mellem Børnefamiliecenter København og sundhedsplejen.

Fokusområde: Faglige forventninger

Flere børn og unge med særlige behov får en kvalificerende skolegang

- Vi vil sætte høje mål og have forventninger til alle børn og unge
- Vi vil sikre at børn og unge med bekymrende fravær fastholdes i almenskolen
- Vi vil have flere børn og unge tilknyttet almenområdets institutioner og skoler

Vi vil sætte høje mål og have forventninger til alle børn og unge

Med et fagligt løft til udsatte børn og unge, er sigtet, at alle børn og unge skal opleve, at de voksne har ambitioner på deres vegne. Når de voksne sammen med barnet arbejder for en konstant udvikling af barnets sociale kompetencer og faglige udvikling, opnår barnet både en tro på eget udviklingspotentiale og samtidig også en reel kvalificerende skolegang. Faglig ballast giver flere muligheder i børnenes fremtidige liv og er dermed også en af de mest betydningsfulde beskyttelsesfaktorer for børn og unge med særlige behov. På den måde er fokus på styrket faglighed også centralt i et inklusionsperspektiv.

Vi vil sikre at børn og unge med bekymrende fravær fastholdes i almenskolen

Vi ved, at det er afgørende for børn og unge med særlige behov får en kvalificerende skolegang på lige fod med andre børn. Derfor er en kvalificerende skolegang også det mest centrale pejlemærke på tværs af Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen. På sigt er målsætningen er, at flere københavnske unge gennemfører 9. klasse såvel som en ungdomsuddannelse.

At kunne gennemføre 9. klasse indebærer, at den unge har været i skole, modtaget undervisning og er blevet fagligt understøttet og udfordret. Et bekymrende skolefravær er således en indikator på, at barnet eller den unge ikke trives – enten skolemæssigt eller socialt. Fravær er derfor noget fagpersonerne skal tage hånd om. Derfor arbejder vi med at etablere fælles mål og en samlet koordineret indsats og opfølgning, i forhold til elever med bekymrende skolefravær, så vi handler på bekymrende fravær, nedbringer det og sikrer at elever med bekymrende fravær kommer i social og faglig trivsel.

Vi vil have flere børn og unge tilknyttet almenområdets institutioner og skoler

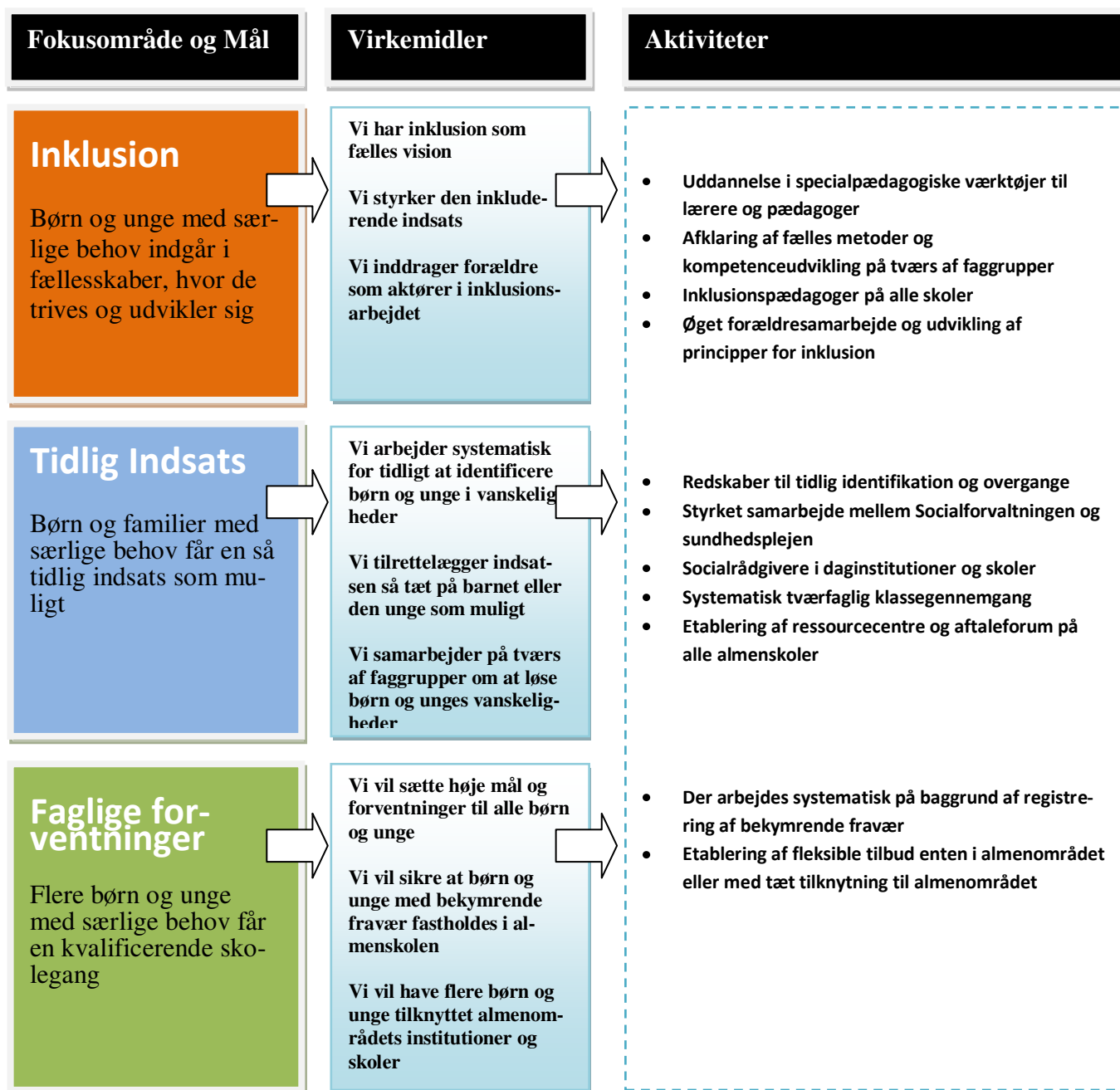
Forskning viser, at børn og unge, der går i specialtilbud, har en øget risiko for marginalisering, idet de med tiden får sværere ved at komme tilbage til almensamfundets tilbud, samt at børn og unge som udgangspunkt udvikler sig bedst lærings- og undervisningsmæssigt i socialt mangfoldige fæl-

lesskaber. Derfor ønsker vi at flere børn og unge benytter sig af almenområdets institutioner og skoler – med den støtte og særlige tilrettelæggelse det kræver.

Dette indebærer bl.a. at Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder med etablering af en mere robust organisering af klubberne, der bl.a. skal åbne sig yderligere mod foreningslivet og frivillige, så også unge med særlige behov er inkluderet i et aktivt klubliv. På skoleområdet etablerer vi en række fleksible tilbud som alternativ til dagbehandling, f.eks. skoleflex hvor barnet eller den unge fortsætter på almenkolen med koordineret støtte i forhold til undervisning og behandling eller skoleopdatering, hvor barnet eller den unge af halvt tilknyttet almenkolen og halvt tilknyttet et skoleopdateringstilbud, hvor der arbejdes systematisk med at løfte barnet fagligt såvel som behandling efter serviceloven målrettet barnet eller den unge samt familien.

Forandringsteori

Forebyggelsesstrategien skal være med til at udvikle og forbedre den fælles indsats vi giver børn, unge og familier. For at sikre, at de indsatser der sættes i gang rent faktisk gør en forskel for børn, unge og familier, er der fastsat en række konkrete mål for indsatsområderne. Forandringsteorien fungerer som et dynamisk redskab, der gør det muligt at følge op på processerne frem til målene. Målene fungerer altså som et skelet for strategien og er retningsgivende i forhold til at kunne måle effekten af indsatserne. I forandringsteoriens årsags-virkningskæde skelnes mellem mål og virkemidler. Målene er det vi vil holde os selv op på, mens virkemidlerne er det som forskning eller erfaring viser, der skal til for at nå målene.

Handlingsoversigt over fokusområder og aktiviteter

Fokusområde: Inklusion					
Mål	Handling /aktivitet	Indhold	Forventet effekt	Forankring	Implementering
Børn og unge med særlige behov indgår i fællesskaber, hvor de trives og udvikler sig	Uddannelse i specialpædagogiske værktøjer til lærere og pædagoger	Uddannelse målrettet ledere og medarbejdere i forhold viden om og værktøjer til at skabe et godt og trygt skole- og institutionsliv for det enkelte barn.	Flere børn og unge trives og inkluderes i almenområdet.	Forankret i Specialreformen.	2012
	Afklaring af muligheder for brug af fælles værktøjer, metoder samt fælles kompetenceudvikling på tværs af faggrupper	Undersøges om forvaltningerne på udvalgte områder kan arbejde ud fra samme faglige metoder og værktøjer, så den tværfaglig forståelse øges.	Bedre og mere koordineret indsats ml. Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2013
	Inklusionspædagoger på alle skoler	Inklusionspædagogerne skal understøtte skolens inklusionsarbejde og dermed sikrer alle børns faglige og sociale udvikling.	Flere børn og unge trives og inkluderes i almenområdet.	Forankret i Specialreformen.	2012
	Øget forældresamarbejde og udvikling af principper for inklusion	Skolen skal inddrage forældrene i et aktivt samarbejde, hvor forældrene tager medansvar og bidrager til en vellykket inklusion.	Flere børn og unge trives og inkluderes i almenområdet.	Forankret i Specialreformen.	2012

Fokusområde: Tidlig indsats					
Mål	Handling /aktivitet	Indhold	Forventet effekt	Forankring	Implementering
Børn og familier med særlige behov får en så tidlig indsats som muligt	Redskaber til tidlig identifikation og overgange på småbørnsområdet	Implementering af en systematisk model for opsporing og vidensoverdragelse på småbørnsområdet.	Tidlig identifikation af udsatte børn, styrket vidensoverdragelse ved overgange.	Forankret i Specialreformen.	2012 / 2013
	Styrket samarbejde mellem sundhedsplejen og SOF i alle bydele	Fra 2011 har der i to bydele kørt et pilotprojekt med fokus på styrket samarbejde mellem Socialforvaltningen og sundhedsplejen. Fra 2012 ønsker forvaltningerne at udvide projektet til resten af byen.	Tættere samarbejde mellem faggrupper.	Forankret i strategien for arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier	2012
	Fortsættelse og udvidelse af Socialrådgivere i daginstitutioner	Fra 2011 har 63 daginstitutioner haft tilknyttet socialrådgivere. Forvaltningerne ønsker, at fortsætte og udvide projektet fra 2013 og frem, så de mest belastede daginstitutioner tilknyttes socialrådgivere.	Tættere samarbejde med faggrupper, der ser børn/unge til dagligt.	Forankret i strategien for arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier	2013 under forudsætning af tilførte midler.
	Systematisk tværfaglig klassegennemgang	Implementering af systematik og værktøjer for tidlig identifikation af børn og unge i folkeskolen.	Tidlig identifikation af udsatte børn og unge	Forankret i strategien for arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier	2012/2013
	Etablering af ressourcecentre på alle almenskoler	I ressourcecenteret koordineres indsatsen for de elever, der er bekymringer for og lærerne kan få helhedsorienteret hjælp til at løse de problemer de står med i undervisningen, både i forhold til enkelte børn, grupper eller en hel klasse.	Tættere samarbejde med faggrupper, der ser børn/unge til dagligt.	Forankret i Specialreformen.	2012/2013
	Etablering af aftaleforum på alle almenskoler	I aftaleforum koordineres indsatsen for elever med behov for en samlet social og undervisningsmæssig ind-	Tættere samarbejde med faggrupper, der ser børn/unge til	Forankret i program for bedre samarbejde mellem	2012/2013

		sats.	dagligt.	BUF og SOF	
--	--	-------	----------	------------	--

Fokusområde: Faglige forventninger					
Mål	Handling /aktivitet	Indhold	Forventet effekt	Forankring	Implementering
Flere børn og unge med særlige behov får en kvalificerende skolegang	Styrkelse af fraværsindsatsen	Forvaltningerne har i dag fælles retningslinjer, men ønsker en styrkelse af en fælles indsats rettet mod de elever med bekymrende fravær	Tidligere, hurtigere og mere effektiv indsats på bekymrende fravær	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2012
	Etablering af Skolefleks	Koordineret indsats på skolen skræddersyet det enkelte barn i samarbejde med SOF.	Skolegang såvel som socialindsats understøttes i højere grad i indsatserne	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2012
	Etablering af Skoleloop	4 kommunale dagbehandlingstilbud implementer PALS. Et skoleloopforløb er et tidsbestemt til 1-2 år.	Skolegang såvel som socialindsats understøttes i højere grad i indsatserne	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2013
	Etablering af Skoleopdatering	Kombination af et skoleopdateringsforløb samt personligt udviklingsforløb, samarbejde mellem skole, SOF og dagbehandling.	Skolegang såvel som socialindsats understøttes i højere grad i indsatserne	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2013
	Etablering af Tilbage-slusningsforløb	Etablering af systematisk samarbejde omkring tilbageslusing af børn og unge, der modtager dagbehandling via Sputnik.	Skolegang såvel som socialindsats understøttes i højere grad i indsatserne	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2012
	Etablering af nye fleksible tilbud	Afdækning af behov og etablering yderligere fleksible tilbud målrettet børn og unge med behov for en samlet social- og undervisningsmæssig indsats.	Skolegang såvel som socialindsats understøttes i højere grad i indsatserne	Forankret i program for bedre samarbejde mellem BUF og SOF	2013

Mål og indikatorer

Fokusområde	Mål	Indikator	Sådan måles
Inklusion	Børn og unge med særlige behov inkluderes og oplever, at de trives og udvikles i de fællesskaber, de er en del af	At andelen af børn i fuldt segregerede specialtilbud ikke stiger (klasserækker, specialskole, dagbehandling)	Antallet af børn i segregerede tilbud (andelen må ikke stige i forhold til 2011-baseline).
		Flere børn og unge trives og oplever sig inkluderet i deres skoletilbud	Antallet af børn og unge der trives og oplever sig inkluderet stiger (Københavnbarometeret)
Tidlig indsats	Børn og familier med særlige behov får en så tidlig indsats som muligt	Flere børn og familiers vanskeligheder afhjælpes inden det bliver en sag i Socialforvaltningen	Antallet af sager med foranstaltninger skal være faldende i forhold til børnetallet Gennemsnitsalderen ved 1. underretning falder
		Flere udsatte børn og familier får en tidligere indsats	Gennemsnitsalderen ved børnefaglig undersøgelse efter § 50 falder Andelen af familierettede foranstaltninger
			Andelen af børn i fleksible tilbud stiger
Faglige forventninger	Flere børn og unge med særlige behov får en kvalificerende skolegang	Særlige, inkluderende indsatser iværksættes i almen skolen	Andelen af børn i fleksible tilbud stiger
		Det bekymrende skolefravær falder	Andelen af elever med bekymrende skolefravær
		Det ulovlige, bekymrende skolefravær blandt udsatte børn og unge falder	Andelen af 6-17-årige foranstaltningssmodtagere på en københavnsk folkeskole, som i samme skoleår har haft bekymrende fravær.
		Flere børn og unge gennemfører 9. klasse	Flere børn og unge gennemfører 9. klasse ift. baseline. (95 % målsætning)
	Flere udsatte børn og unge gennemfører 9. klasse	Andelen af 6-17-årige foranstaltningssmodtagere på en københavnsk folkeskole, som i samme skoleår har gennemført 9. klasse	